

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-660	Θεωρία, Πρακτική και Αξιολόγηση Διδασκαλίας	9
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Υποχρεωτικό	Διδακτικός Σχεδιασμός και Εφαρμογή	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
3 ^{ος} Κύκλος	Δρ Γιάννης Σαλβαράς	1 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Προσωπική επικοινωνία	N/A	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

A. Επιστημολογική βάση

Οριοθετούνται:

- Η θεωρία της διδασκαλίας, ως νοητική κατασκευή ενός συνόλου παραδοχών/αντιλήψεων που αφορούν τη φύση της γνώσης, τη μάθηση, τη διδακτική εργασία, την οργάνωση της σχολικής γνώσης, την επικοινωνία, την απόδοση των μαθητών, τη χρήση των λειτουργιών της αξιολόγησης, την αιτία του λάθους των μαθητών και την αντιμετώπιση κ.λπ. Οι διατομικές μορφές έκφρασης των παραπάνω παραδοχών διαμορφώνουν τις θεωρίες/μοντέλα διδασκαλίας. Κάθε θεωρία διδασκαλίας διερευνάται στα επίπεδα: επιστημολογικό, διδακτικών αρχών, διδακτικού σχεδιασμού και διδακτικής πράξης,
- Η πρακτική της διδασκαλίας, ως μεθόδευση ενός συνόλου στρατηγικών διδασκαλίας που διαφοροποιούνται στην επιδίωξη, στο είδος των διδακτικών ενεργειών και μαθητικών δραστηριοτήτων, στη διάρθρωσή τους, στις συνθήκες υλοποίησης και τα κριτήρια ελέγχου ποιότητας. Αναλύεται το φάσμα των στρατηγικών διδασκαλίας ως έκφραση των θεωριών διδασκαλίας και με κριτήριο τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων του εκπαιδευτικού και των μαθητών, Διερευνώνται τα ειδολογικά γνωρίσματα των στρατηγικών διδασκαλίας.
- Η αξιολόγηση της διδασκαλίας, ως συστηματική διαδικασία συλλογής πληροφοριών, που αποσκοπεί στον έλεγχο της διδασκαλίας, στον προσδιορισμό προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων για τη βελτίωσή της. Αναλύονται οι διαστάσεις του χαρακτήρα της: διαγνωστικός (εστιάζεται στη λειτουργία των συνθηκών διδασκαλίας) και επικυρωτικός

(εστιάζεται στον έλεγχο του «τι έμαθαν» οι μαθητές σε σχέση με τους στόχους τους προγράμματος σπουδών). Παρουσιάζονται τα μέσα συλλογής, κωδικοποίησης και επεξεργασίας πληροφοριών: κλείδες παρατήρησης, κλίμακες απόδοσης, τεστ, πρωτόκολλα αξιολόγησης, γνωστικοί και νοητικοί χάρτες, χάρτες κριτικής σκέψης, ερωτηματολόγια κ.λπ.

B. Ερευνητικές προσεγγίσεις

Οριοθετούνται τα τρία επιστημολογικά παραδείγματα: το θετικιστικό (σχέσεις αιτών-διλημμάτων). Αναλύονται οι ερευνητικές προσεγγίσεις ελέγχου ποιότητας: της ανθρωποπλαστικής αποτελεσματικότητας, της ποιότητας του τελικού αποτελέσματος και της ικανοποίησης των προσδοκιών και των αναγκών των μαθητών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Να εμβαθύνουν στο διδακτικό γίνεσθαι (μοντέλα και στρατηγικές διδασκαλίας).
2. Να αναπτύξουν ένα φάσμα σχεδίων διδασκαλίας (προγραμματισμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) και να αναδείξουν τα ειδολογικά γνωρίσματά τους.
3. Να μελετήσουν διδακτικές έρευνες που εκπονήθηκαν με διαφορετική μεθοδολογική προσέγγιση: την αναλυτικό-εμπειρική, την ερμηνευτική, τη διαλεκτική και να σχολιάσουν τα ευρήματά τους.
4. Να εκπονήσουν σχέδια διδακτικής έρευνας ελέγχου-ποιότητας της διδασκαλίας με βάση τις ερευνητικές προσεγγίσεις: της ανθρωποπλαστικής αποτελεσματικότητας, ποιότητας τελικού αποτελέσματος και ικανοποίησης των προσδοκιών και των αναγκών των μαθητών.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Οριοθέτηση της θεωρίας, της πρακτικής και της Αξιολόγησης της Διδασκαλίας.
- Κατασκευή φάσματος μοντέλων και στρατηγικών διδασκαλίας: του συμπεριφορισμού, του νεοσυμπεριφορισμού, του γνωστικισμού και του επαναδομισμού.
- Ανάπτυξη φάσματος σχεδίων διδασκαλίας. Ανάδειξη των ειδολογικών γνωρισμάτων τους.
- Μεθοδολογία διδακτικής έρευνας: επιστημολογικά παραδείγματα, ερευνητικά σχήματα, θεματολογία, ερευνητικά εργαλεία κ.λπ.
- Εκπόνηση σχεδίων διδακτικής έρευνας ελέγχου ποιότητας της διδασκαλίας (ανθρωποπλαστική, αποτελεσματικότητα, ποιότητα τελικού αποτελέσματος, ικανοποίηση των προσδοκιών και των αναγκών του «πελάτη»).

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διάλεξη, Βιωματικά εργαστήρια, Ατομική και ομαδική εργασία, Ατομική καθοδήγηση, Ανάλυση μελετών περίπτωσης, Παρουσιάσεις φοιτητών.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Διαμορφωτική αξιολόγηση, Ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, Ομαδική εργασία, Παρουσίαση, Συζήτηση.

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Ρωγμές στο παγόβουνο της παραδοσιακής διδασκαλίας	Χρήστος Θεοφιλίδης	Εκδόσεις Γρηγόρη	2008	9789603335788
Ανάπτυξη προγραμμάτων: θεωρία, έρευνα, πράξη	Κουτσελίνη Μαίρη	Λευκωσία	2001	
Το σχολείο εργαστήριο ζωής		Εκδόσεις Γρηγόρη	1984	
Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας: Στρατηγικές διδασκαλίας, Τόμος Α & Β	Ματσαγγούρας Ηλίας	Gutenberg	2007	9789600106596
Μοντέλα και στρατηγικές διδασκαλίας.	Σαλβαράς Γιάννης & Σαλβαρά Μαρίνα	Ατραπός	2007	960-4590-21-9
Διδακτικός σχεδιασμός	Σαλβαράς Γιάννης & Σαλβαρά Μαρίνα	Ατραπός	2009	9789604590766
Μεθοδολογία της σύγχρονης διδασκαλίας, Τόμος Β.	Τριλιανός Θανάσης	Αδελφοί Τολίδη	2004	9789609078832
Η διαδικασία της παιδείας	Bruner J Μετάφραση: Χρ. Κληρίδη	Εκδόσεις Α. Καραβία	1960	

Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας	Carol Ann Tomlinson μετάφραση: Χρήστος Θεοφιλίδης, Δέσποινα Μαρτινίδου - Φορσιέ	Εκδόσεις Γρηγόρη	2003	9789603333777
Theory and research on teaching.	Bellack, A. (Ed.)	Teachers College	1963	
Mastery learning	Block, J.H. (Ed.	Holt, Reinhart and Winston, Inc.	1971	
Handbook on formative and summative evaluation	Benjamin Samuel Bloom, John Thomas Hastings, George F. Madaus	McGraw	1971	
Evaluating classroom instruction: A sourcebook of instruments	Gary D. Borich , Susan K. Madden	Addison-Wesley	1977	9780201008425
The appraisal of teaching: Concepts and processes	Gary D. Borich	Addison-Wesley.	1977	9780201008418
The culture of education	Jerome Seymour Bruner	Harvard University Press	1996	9780674179530
The kind of schools we need	Elliot W. Eisner	Heinemann	1998	9780325000299
The enlightened eye: Qualitative inquiry and the enhancement of educational	Elliot W. Eisner	Merrill	1998	0135314194

practice				
Teaching on target: models, strategies and methods that work	Daniel C. Elliott	Corwin Press	2005	9781412913607
The conditions of learning	Robert Mills Gagné	Holt, Rinehart and Winston Inc.	1965	
A place called school	John I. Goodlad	McGraw-Hill	1984	9780070236271
Teaching in the knowledge society	Andy Hargreaves	Teachers College Press.	2003	9780807743591
The logic of education	Paul H Hirst, R S Peters	RKP	1970	9780710069481
The practice of teaching	Philip W. Jackson	Teachers College Press	1986	9780807728109
Learning: Theory and practice. Models of teaching, 8th edition	Johnson, P.E. (Ed.) Thomas Y. Crowell, Joyce, B., Weil, M. & Calhoun, E.	Pearson Education, Inc	2009	9780205593453
Models, strategies and methods for effective teaching	Hellmut R. Lang, David N. Evans	Allyn and Bacon	2006	9780205408412
Instructional models: strategies for teaching in a diverse society.	Thomas J. Lasley, Thomas J. Matczynski	Wadsworth Publishing Company	2001	9780534516451
Ψυχολογία της διδασκαλίας	Guy R. Lefrançois επιμέλεια: Αθανάσιος Ραφτόπουλος	Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ» Γ. Παρίκος & ΣΙΑ	2004	9789602867754
Evaluation in	Popham, W.	McCuthan	1974	

education	James			
Educational evaluation. Englewood Cliffs	Popham, W. James	Prentice Hall	1975	
Active learning for students and teachers	David Stern & Günter L. Huber	Peter Lang	1997	9783631308240